

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2007

EALAÍN

Ceardaíocht

Ardleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín

Déardaoin, 3 Bealtaine Maidin 9.30 – 12.00 Tráthnóna 2.00 – 4.30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt d'iarrthóirí **Déardaoin, 26 Aibreán**

Treoracha

- Ceadáítear bileog **amháin** A2 de sceitsí ullmhúcháin a thabhairt isteach san ionad scrúdaithe mar chúnaimh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb é do chuid oibre féin gan chúnaimh atá ann.
- Ní **cheadaítear** duit aon **áis amhairc** sa bhreis (e.g. fótagraif, íomhánna rianaithe nó obair ealaíne réamhullmhaithe) a thabhairt isteach sa scrúdú d'fhonn iad a chóipeáil.
- Ceadáítear úsáid a bhaint as pé ábhair cheardaíochta agus uirlisí is gá chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.
- Ní cheadaítear ábhair orgánacha mheatacha a úsáid.
- Scríobh do scrúduimhir agus an leibhéal ar gach bileog, agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.
- Scríobh uimhir na ceiste atá roghnaithe agat agus an teideal ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog de Sceitsí Ullmhúcháin (TAIGHDE) (0 marc)

Do chuid **taighde** is cóir a bheith sa bhileog A2 seo de sceitsí ullmhúcháin agus is cóir duit iad sin a dhéanamh le linn na seachtaine roimh an scrúdú. Is féidir rogha a bheith anseo de na léirthuiscentí a bhaineann tusa go pearsanta as an gceist a roghnaigh tú, agus smaointe faoin gceist a ndearna tú taighde orthu. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh an obair ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2. Má úsáideann tú colláis, íomhánna gearrtha amach, fótagraif nó íomhánna rianaithe, ní mór obair dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog A2 de sceitsí ullmhúcháin.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT) (10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog de sceitsí ullmhúcháin a **forbairt**. Ba chóir go mbreithneofá gach gné den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar fhorbairt shuntasach bhreise ar na smaointe seo. Is féidir sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na tréithe físiúla, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2** agus úsáid a bhaint as sceitsí amháin, agus iad daite más mian leat. Cailfear marcanna más cóip dhíreach ón mbileog de Sceitsí Ullmhúcháin a dhéanann tú. Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2.

Céim 3: Ceardaíocht Chríochnaithe (90 marc)

Déantar do phársa ceardaíochta le linn an scrúdaithe.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach tréshoilseach ceardaíochta duit ina gcuirfidh tú na nithe seo a leanas:

- An bhileog A2 de Sceitsí Ullmhúcháin
- An bhileog A2 de Réamhsceitsí
- Aon ní eile nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist atá freagartha agat)
- Do phársa ceardaíochta críochnaithe, más pársa déthoiseach é
- Más ceardaíocht thríthoiseach atá déanta agat, is cóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí feistithe de.

FREAGAIR CEANN AMHÁIN DÍOBH SEO A LEANAS

1. Leabharcheardaíocht

Dear agus déan comhad bosca, fillteán infhairsingithe nó vallait doiciméad chun ceann díobh seo a leanas a choimeád:

- (a) Gearrtháin a bhaineann le feabhsúcháin baile
- (b) Fótagraif de stíleanna gruaige i gcomhair salón Gruagaire
- (c) Bailiúchán de Scannáin Uafáis ar DVD

Ní mór don saothar críochnaithe ceardaíochta a bheith déanta as ábhair oiriúnacha.

Ní mór dó bheith feidhmiúil agus meicníocht a bheith ann chun é a dhúnadh.

Ba chóir go gcuirfeadh a chruth an topaic in iúl. Uasmhéid: 40cm sa toise is mó.

Ábhair: Éagsúlacht páipéar, cárta, ábhair cheangail, naisc, péinteanna, dúigh, ábhair cholláise, greamachán, agus uirlisí a bhaineann leis an ngnó.

2. Peannaireacht

Dear agus déan píosa peannaireachta bunaithe ar iomlán, nó ar chuid (**8 líne ar a laghad**) de Théacs (**a**) nó de Théacs (**b**). Tá rogha agat idir cur chuige traidisiúnta agus/nó nua-aimseartha sa pheannaireacht i do chuid oibre. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníocht chuí ar bith eile a úsáid.

Téacs (a)

Bóithre Bána

Is fada uaim na bóithre,
Na bóithre fada, bán faoin ngréin,
Siar thar choim na má móire
Go leisciúil, leadránach ar strae.

In uaigneas caoin mo chuimhne,
Cloisim naosc go géar garbh
Amuigh i gciúnas na riasca
Ag buaireamh brionglóidí na marbh.

Asal dubh go smaointeach
Ag comhaireamh gach coiscéim dá shlí,
Cailín ard le cosa ríona
Ag tarraingt uisce i mbuicéidín.
Eoghan Ó Tuairisc

Téacs (b)

Beannacht an tsolais ort, solas istigh agus solas amuigh ort.

Go lonraí solas beannaithe na gréine ort agus go ngora sé i do chroí go dtí go ndeargann sé ar chuma tine bhreá mhóna, ionas go dtiocfaidh an strainséir isteach chomh maith leis an gcara, chun é féin a ghoradh ag an tine.

Agus go soilsí an solas amach as do dhá shúil, mar a bheadh coinneal a chuirfí i bhfuinneoga tí ag beannú don deoraí a chuireann fáilte roimhe isteach ón anfa.

Beannacht Ghaelach

Ábhair: dromchla oiriúnach d'obair pheannaireachta – **uasmhéid A2**; ábhair éagsúla do cholláis; dúigh; péinteanna; pinn litreoireachta; scuaba; marcóirí peannaireachta; rialóir; t-bhacart, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a cuireadh ar fáil, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú**, á dheimhniú go bhfuil sí folamh.

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer nó cárta fógraíochta do cheann amháin de na topaicí seo a leanas:

- (a) Saoire sa Spás
- (b) Seachtain an Aosaithe Dhearfa, 2007
- (c) Aonach Capall Bhéal Átha na Slua.

Ní mór **teideal** na topaice roghnaithe, **(a)** Saoire sa Spás, **(b)** Seachtain an Aosaithe Dhearfa, 2007, **(c)** Aonach Capall Bhéal Átha na Slua, a chur ar an saothar críochnaithe. Is fearr litreoireacht phearsanaithe, tógtha de lámh, nó lámhdhéanta, a úsáid. Is é do rogha féin é cruth agus cineál an chárta fógraíochta, ach níor chóir dó a bheith níos mó ná méid A2. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a cuireadh ar fáil, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú**, á dheimhniú go bhfuil sí folamh.

Ábhair: Páipéir cholláise, cárta, ábhair uigeacha; greamachán; scuaba; péinteanna; dúigh, meán ar bith eile a thriomaíonn go tapa.

4. Fíodóireacht

Dear agus figh brat balla, taipéis nó painéal do sheaicéad agus ceann de na téamaí seo a leanas mar fhoinsé don dearadh agat:

- (a) Sna scáileanna
- (b) An dioscó
- (c) Locháin agus srutháin.

Úsáid ábhair agus teicníochtaí éagsúla san inneach. Úsáid dath, cruth, patrún agus uigeachtaí chun barr feabhais a chur ar do shaothar. Is féidir meáin mheasctha a úsáid i do shaothar.

Ábhair: Deilbh réamhullmhaithe ar sheol nó ar fhráma, éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Líonóilphriontáil/Blocphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

(a)

A thonna thíos is airde géim go hard,
Meabhair mo chinnse cloíthe ód bhéiceach tá;
Cabhair dá dtíodh arís ar Éirinn bhán,
Do ghlam nach binn do dHINGFINN féin id bhráid.
Aogán Ó Rathaille

(b) Spóirt Dhainséaracha

(c) An Chóisir Lá Breithe

Ba chóir toisí 15cm x 20cm ar a laghad a bheith i do phrionta críochnaithe. Is féidir dearadh a dhéanamh do prionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad air. Ba chóir cineálacha éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar agus tuiscint chuimsitheach ar airíonna na líonóilphriontála/na blocphriontála a léiriú.

Ábhair: píosa/i líonóile nó bloc/bloic adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheith á úsáid agat) nach lú ná 20cm x 15cm; páipéar rianaithe, páipéar priontála, dúigh phriontála intuaslagtha in uisce a thriomaíonn go tapa, uirlisí gearrtha agus priontála, etc.

N.B. Mura bhfuil do phriontaí tirim ar fad ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh iad go cúramach le plaisteach trédhearcach sula gcuireann tú isteach sa chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir duit do líonóil/bloc/bloic adhmaid (agus plaisteach timpeall orthu) a chur isteach freisin chomh maith le do chuid rianaithe.

6. Puipéadacht

Déan puipéad lámhainne gléasta, puipéad slaite gléasta nó puipéad téide gléasta, bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

(a) An Banphrionsa Froig

(b) An tImreoir Rugbaí

(c) Mr nó Mrs Arnolfíni

Ba chóir go mbeadh do phuipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh corp do phuipéid mó ná 100cm sa toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Caithfear na baill choirp uile a chóimeáil, a dhathú agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: fabraic, snáithe, ábhair uigeacha mheasctha, péinteanna etc.;
an bhunchabhail déanta as cùr-rubar, *papier maché* nó ábhar éadrom eile.

7. Scáthlánphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) An Margadh Glasraí
- (b) Cluichí Cláir do Leanaí
- (c) An Rang Ceoil

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ní mór forphriontáil a bheith i do dhearadh. Is féidir leat priontáil ar chúlra de do rogha féin atá oiriúnach don dearadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm x 100cm sa toise is mó.

Ábhair: fabraic chúlra, scáthlám, ábhar stionsail, dúigh phriontála, cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhphriontáilte

Dear agus priontáil patrún '*leath-thite*' ar phíosa d'ábhar oiriúnach. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm x 100cm sa toise is mó. Déan taighde agus forbairt ar do dhearadh ó cheann díobh seo a leanas:

- (a) An Oifig 'Ard-Teic'
- (b) Lá Báistí
- (c) Foghlaithe Oíche.

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ní mór forphriontáil a bheith i do dhearadh. Méadaigh ar éifeacht do dhearaidh agus aird á tabhairt agat ar ghluaiseacht, sreabhadh agus nascacht.

Ábhair: fabraic oiriúnach, ábhar stionsail, bloic, ruaimeanna, dúigh etc.

9. Baitic

Dear agus déan baitic ar fhabraic oiriúnach de do rogha féin. Ní mór do dhearadh a fhorbairt ó cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Amuigh ar an bhFeirm
- (b) Stiúideo an Ealaíontóra
- (c) 'Idir an Diabhal agus an Fharráige Mhór Ghorm'.

Ba chóir do bhaitic a thumadh go hiomlán faoi dhó ar a laghad, le linn an phróisis. Níor chóir an lámhphéinteáil a dhéanamh ach ar réimsí beaga sonracha amháin. Níor chóir do phrionta críochnaithe a bheith níos mó ná 100cm x 100cm sa toise is mó.

Ábhair: fabraic oiriúnach do bhaitic, céir, ruaimeanna, *tjanting*, scuaba, iarann, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Soitheach bunaithe ar Theach an Chustaim, Baile Átha Cliath nó ar Lárionad Pompidou, Páras
- (b) Píosa dealbhóireachta atá oiriúnach le lonnú ag carrchaladh farantóireachta.
- (c) Painéal rilífe chun ceiliúradh a dhéanamh ar Chomóradh Órga bainise, **nó** ar do thréimhse ar scoil.

Ní mór duit do shaothar a bhácáil agus ba chóir é a mhaisiú le hábhair oiriúnacha mar atá sleamhnáin, glónraí agus ocsaídí. Uasmhéid: 40cm sa toise is mó.

Ábhair: Cré réamhullmhaithe do do rogha teicníocht (roth- nó lámhdhéanamh). Trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chuí, ina measc sleamhnáin, glónraí, ocsaídí, etc.

11. Bróidnéireacht

Dear agus bróidnigh brat balla maisithe, nó píosa ealaíne de do rogha féin le caitheamh, ceannphíosa, mar shampla, bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) An Fómhar: ‘Séasúr na gceobhrán agus na torthúlachta méithe’. John Keats
- (b) Sa Chistin.
- (c) Bhí hata cruinn feilte ina leadhb ar a chloigeann, scaif ghioblach casta timpeall ar a smig agus a scornach; a chóta mór míleata ina ghiobal agus chomh brocach sin gur dheacair a shamhlú go raibh sé glan riamh. ... Bhí a cheannaithe dobrónacha stiallta le méirscrí, agus cros-ghortha le máchailí galair éigin ar chuir a bhabhtaí fíochmhara tochais go mór in olcas iad. Cé gur dhuine seang é, ar dhéanamh cleitmheáchain, bhí an chuma air go raibh ualach nárbh fhéidir cur síos air, ar iompar aige.

*Sliocht as **Star of the Sea** le Joseph O’Connor*

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greamanna láimhe agus/nó ar mheaisín) agus teicníochtaí éagsúla, mar shampla, feiltiú, stuáil, obair phaistí, *appliqué*, etc.

Uasmhéid: 50cm sa toise is mó.

Ábhair: ábhair éagsúla, ina measc earraí aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta; cnaipí; coirníní; ribíní; seacainí; ábhar glioscarnach; sreangán; *papier maché*, etc.

12. Snoíodóireacht adhmaid/Snoíodóireacht

Dear agus snoigh saothar a sheasann uaidh féin nó plaic ar cheann amháin de na téama seo a leanas:

- (a) An tAmhránaí
- (b) An Fómhar
- (c) An Siopa Earraí Ársa

Tá an litreoireacht roghnach. Uasmhéid: 40cm sa toise is mó.

Ábhair: Adhmad, plástar nó aon ábhar oiriúnach eile; bailchríocha oiriúnacha; trealamh snoíodóireachta.

13. Miotalóireacht/Tógáil

Dear agus déan plaic, nó dealbhóireacht mhiotail a sheasann uaidh féin nó bonn cuimhneacháin, bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Oscailt Ollscoile nua
- (b) Finscéal Éireannach
- (c) Staid Athfhorbartha Bhóthar Lansdowne

Uasmhéid: 40 cm sa toise is mó.

Ábhair: Ábhair chruain; miotail do theicníochtaí tógála; trealamh chun an dearadh a chur i gcrích.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnlaigh píosa dealbhóireachta lánchumtha nó i bhfoirm rilífe do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Móin Alúine
- (b) Ionaid Airgeadais i mbaile mór nó i gcathair
- (c) Ceiliúradh ar Éirinn mar shochoaí ilchultúrtha.

Ba chóir na féidearthachtaí dearaidh a bhaineann le solas á fhrithchaitheamh ar dhromchlaí agus ar phlánaí a chur san áireamh. Uasmhéid: 40cm sa toise is mó.

Ábhair: is féidir na múnlaí a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla nó as ábhar ar bith eile atá oiriúnach do theicníochtaí múnlóireachta. Is féidir ábhair bhreise a chur le do shaothar.